

ՊՈՒԼԻԿԱՐԻԱ

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Տարեկան 8 Ժր.
Վեցամսեայ 4 Ժր.

ԱՐՏՈՒԱՀԱՆ

Տարեկան 10 Ժր.
Վեցամսեայ 5 Ժր.

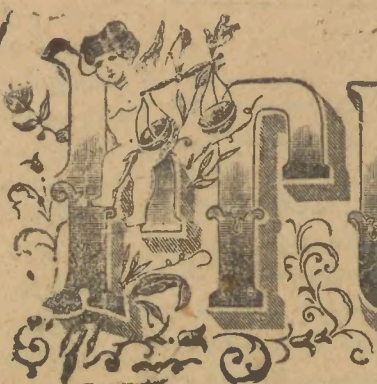
ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2. Տօր.
Վեցամսեայ 1. Տօր.

ԿԱՆԻՍԻԿ

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ ՏՈՂԸ

20 ՄԵՐ.

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐ

rev. Père G. Kalemkérion
Mongasce № 4
Michitaris
Vienne

ՀԱՍՏԷ

Rédaction du Journal

„Ira von k“

Varna

Редакция на

Вѣстникъ

„Иравункъ“

Варна

Գրութիւնք եւ չեմ տրոշիր

ՀԱՅ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՆԵՐԸ

Օսմ. Խորհրդարանի սա Գ. նրա տաշըխան բացուելէ ի վեր հայ երեսփոխաններու շրթները կարողութեամբ կր ծնան՝ բացառաբար ա մէկէն աւելի քառասուն հայ տարրի վիճակին բարելաւման համար երկու խօսք ընելու մասին։ Մինչդէռ ամէն օր թերթերը և Պատրիարքարան հասնող տեղեկագիրները ու հանրագրութիւնները նորանոր ոճերներու յափշտակութիւններու և կառավարութեան կողմէ ոտնձգութիւններու տխուր լուրեր կը բերեն հայաբնակ գաւառներէն։

Իրաց այս ողբալի վիճակին հանգէպ ինչու այս լուրերը մեր հայ երեսփոխաններուն։

Միթէ անոնք խօսիլ չեն գիտեր։

Եթէ միւս տարը երեսփոխանները թուրքերէն մէջ տկար լինան, գոնէ Զահրայ բաւական ճարտար է, և իր այդ կարողութիւնը կապացուցանէ՝ ստէպ. օրինակ շոգենաւի մը արկածին, Գոլէրայի մասին Պոլսոյ քաղաքագետութեան ապիկարութեան և Այպանիոյ գո ծերուն վրայ խօսելով իսկ հայ ժողովուրդին դէմ գործուած զրկանքներու, սպաննութիւններու և յափշտակութիւններու մասին կը զրուցանայ երկու խօսք արտասանելէ, և աւելին կայ ինչ որ է՝ տարօրինակն է. Զահրայ անցեալ Բչ. օր արտասանած քննադատական մէջ, առանց խղճահարութեան սա խօսքերը կընէ Հայկական նահանգներու մասին։

Ահա և ինչպէս Անատոլի մէջ երկաթուղի պէտք է, մինչ կառավարութիւնը մէկգի դրաւ Զ. զըրի ծրագիրը։ Վարչապետն րաւ թէ ի հարկին արշաւախուրդ պիտի զրկէ Փոքր Ասիա քայքայեալ եղանակ երկաթուղիէ ինչպէս յԱլպանիա, Կառավարութիւնը կարելի սահմանին մէջ կարգ կանոնը հաստատեց Անատոլիոյ, որուն համար շնորհակալ եմ բայց երկաթուղի պէտք է» ևն։

Զահրայի վերի խօսքերէն ըստոյաբար անխաղաղութիւն։

Ներք ընթերցողներուն լուրջ ուշադրութեան կը յանձնեմ. Ուրեմն, ըստ հայ երեսփոխան Զահրայի հայկական նահանգներու մէջ վարդ կանոնը հաստատուեալ է մինակ պակաս մնացածը երկաթուղիին է։ Ասոր համար իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ կառավարութեան։

Վարդգէսն ալ Զահրայէն աւելի շնորհաւորելի չէ՝ նա ալ անցեալ Դչ. օրուան նիստին կը բացառաբար Վիճակի դահլիճը հոն (հայկական նահանգներուն մէջ) կաշխատի եղբայրութիւնը հաստատուելու նոյնպէս կաւելցէր «Հայկական նահանգներուն մէջ թէ և մանր մունր ոճերներ կը գործուին սակայն անոնք Հայութեան դէմ ուղղուած չեն, այլ մասնակի ոճերներ են»։

Համարի թագաւորութեան վերջին 12 տարիներուն մէջ ալ միայն «մանր մունր ոճերներ» կը գործուէին, ընդհանուր կոտորած չկար Կիլիկիոյ նկատմամբ ինչ տարբերութիւն չիւն և նոր ուժով միմիկ. Ո՞րն է եղբի գործնականին մէջ եղբայրութիւնը հաստատուելու աշխատանքը։ Միայն խօսքը և խոստումը ինչ ալ ժէք ունին երբ գործը անոնց չի համապատասխաներ այլ ընդհակառակը։

Ինչու այս կեղծիքը հայ երեսփոխաններու է՝ ճարտասանին կողմէ։ Միթէ անոնք չի կարգադրէ Վանայ և Բաղէշի նահանգներուն մէջ Բիւրեղեղու ձեռնարկը նոր սպաննուած հայերու ցանկը՝ միթէ չի մացան նոյն նահանգներուն մէջ Հայերէն նորէն գրաւուած ու յափշտակուած հողերու տեղեկագիրները, միթէ չի սեղծ վերջերս բռնութեամբ պղծուած և իսլամացուած հայուհիներու անունները, և այդ բոլորին մէջ կառավարութեան մեղսակցութիւնը կամ գէթ անփոյթ վերաբերումը, և մա մաւաղ հին ուժովի ատէնէն գրաւուած հողերը ու գիւղերը հայերուն չվերադարձնելու համար կեղերական կառավարութեան հայաբնակ նահանգներու կուսակալներուն զրկած հայադաւ հրահանգները, որոնք հայ օրթեր

թերու մէջ ալ հրատարակուեցան։

Այս բոլորը գիտնալով և լսելով հանգերէ, փոխանակ մի առ մի թուելով բողոքելու — ինչպէս կընեն Յոյն և Պուլկար երեսփոխանները — ելլել երկրին մէջ վարդ ու կանոն հաստատուած է ըսելով, շնորհակալութիւն մըն ալ յայտնել ինչ կը նշանակէ, եթէ ոչ հայ ազգին դէմ դաւաճանել։

Լուէին գոնէ։

Յ. Պուրպիք

ՀԱՐՑԱՊԵՆԻՈՒՄ ՄԸ
ՀԱՅՈՑ ԴԷՄ

Այցեալ շաբթու Սօպրանիէի մէջ երկրագործական երեսփոխան Վարչո Եօրկիէզ հարցապընդում մուղղած էր կառավարութեան, թէ Հայերը գիւղերու մէջ խարդախ միջոցներով գիւղացիներու հողերուն կը տիրանան և ընդարձակ հողերու տէր կըլլան, մինչդէռ կառավարութիւնը հայերը սանձարձակ կը ձգէ սր շահագործեն մեր հողագործ ու միայն տարրը։ Հայերը մեր երկրին մէջ այն են ինչ որ են Հրեաները Ռուսիոյ մէջ. ուստի պէտք է որ մասնաւոր օրէնք մը խմբագրուի Հայերը սանձահարող, ևն։

Այս հարցապընդում պատասխանել խոստացած էր ներքին գործոց նախարարը։ Այդ օրը հարցապընդող ընդլայնեց իր հարցապընդումը և արտառոց խօսքեր ըրաւ։ Որուն անմիջապէս ընդդիմախօսեց Սօպրանիէի դեր-նախագահ և Վանայի երեսփոխան Տ. Նիքօլա Բընէզը, և վարչերէն հարցապընդում անուանեց զայն ու դրուատեց հայոց առաւելութիւնները, և ըսաւ թէ ամօթ է այդ տեսակ վարմունք այս ժողովին մէջ. լաւ է որ այդ տգէտը երթայ իր արտը հերկելու, նաև Ազատական կուսակցութեան Տ. Իվան Հաճիէզ Հայոց օրինապահութիւնը, աշխատասիրութիւնը ու ճարտարագործութիւնը դրուատելով, այդ օրինակ հարցապընդումներ Սօպրանիէին անպատուութիւն կը բերեն և մէկ

քանի անհատի համար ամբողջ հասարակութիւն մը ամբաստանել անարդար է ըսաւ։

Յետոյ խօսք առնելով երկրագործական կուսակցութեան պետ Տ. Տրակիէզ, յայտարարեց թէ իրենց ընկերներէն Եօրկիէզի հարցապընդումին իր կուսակցութիւնը համակարծիք չէ։

Ի վերջոյ ներքին գործոց նախարար Տ. Մօշանով բեմ ելլելով, հարցապընդումը ուղղող Եօրկիէզին պատասխանեց սա իմաստով, Մեր երեսփոխաններէն մէկ մասը գիտակից չէ իր պաշտօնին, ասոնցմէ ոմանք, ինչպէս Եօրկիէզը այն տեսակ հարցումներ ու հարցապընդումներ կընեն որ սահմանադրական ներկայացուցիչի մը բնաւ չի վայելի։ Մենք չենք կրնար, ոչ ալ ո՛ր և է սահմանադրական կառավարութիւն մը, մասնաւոր օրէնքներ խմբագրել մեր երկրի բնակիչները, առանց ցեղի խտրութեան ամէն ալ հաւասար են։ Եթէ կան ազօրինի վարմունք ունեցողները, կառավարութիւնը ըստ օրինի կը հետապնդէ զանոնք Հայերուն օրինապահութիւնը խնդրոյ տակ չէ կարելի դնել։

Վանայի երեսփոխան Խ. Սիւրաքի նախարարին խօսքը ընդմիջելով, ըսաւ թէ Հայերը յանցանք կը գործեն։

Նախարարը շարունակեց իր պատասխանը և Հայոց նպատակաւոր եղբայրացութեամբ վերջացուց ըսելով թէ ոչ մէկ կէտի մէջ Հայերը մեր հիւրասիրութեան անարժան չներկայացան, կառավարութիւնը գիտէ իր պարտականութիւնը կատարել և ուրէնք գործադրել ամէն անոնց դէմ անօրոնք ինչպէս կը գրտնուին որոնք որ հասարակութեան ալ պատկանին։

Հարցապընդող Եօրկիէզը կրկին խօսք առնելով, յայտարարեց թէ իր նպատակը չէր ամբողջ հայ հասարակութիւնը անուանարկել, այլ ինք ուղած է ըսել թէ հայոց մէջ, մասնաւոր գիւղերը կարգ մը անխեղճ, շահագէտ և խարդախ Հայեր կան զանոնք պէտք է սանձահարել։

Նախարարին բացատրութիւնը գոնացուցիչ նկատուելով՝ խնդիրը փակուեցաւ:

Սօֆիայի թերթերէն ուսնելով մասնաւորապէս Թիւրքիայի մասին առթիւ շատ գովեստով կը խօսի Պուլկարիոյ հայ գաղութի մասին և կ'ըսէ թէ Հայերը աւելն կերպով մեր հիւրասիրութեան և համակրութեան արժանի կացուցած են ինքզինքնին:

ՄԵՆՄ ՄԱՐԴՈՒ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Հաւց Ռուսաստանի խիղճը, յաւիտենականութեան գիրկը մեկնեց՝ ինքը յաւիտենականութիւնը իր մահկանացուն կ'ընէ՝ անմահութիւնը:

Ձգկայ ալիւս մարմնացեալ բարոյականութիւնը, անհետացաւ շրջուն գաղ-փարքը. փակեց իր շուրթերը մարդկային մեծ խիղճը, որ ժծ և ի. դարերու մ. — ցոփութեան ու ալիւսութեան հարստահարութեան ու վաճառութեան արեան ու կախալանի դարերու մ. — հնչեցրեց իր հնչեղ խօսքը, անգլխօրէն մտրակելով այն ամենն, ինչ որ պիղծ է ու հակաքրիստոնէական, ինչ որ կեղծ է ու պատիւը:

Կեանք կայ որ միայն իր համար է, կեանք կայ որ միայն Աստուծոյ աշխնքն մերձաւորիս: ասել է Տօլստոյ — Աստուած ապրում է բոլոր մարդկանց մէջ, սակայն ոչ բոլոր մարդիկ ապրում են Աստուծոյ մէջ: անաթէ ինչո՞ւ տառապում են մարդիկ: քանի որ ասում է Ռամակրիշնա, «ինչպէս ճրագն առանց նիւթի վառել կայ, ոչ, այնպէս էլ մարդը առանց Աստուծոյ ապրել չէ կարող»:

«Սէրը կեանք է, սէրը խաղաղութիւն է մահվան, — ասում է Տօլստոյ, — ամեն ինչ կայ, ամեն ինչ գոյութիւն ունի, որովհետեւ ես սիրում եմ քեզիս: Սէրը Աստուած է. մեռելը՝ նշանակում է ինձ սիրող մասնիկիս դատեալ կրկին ընդհանուր և յաշտեմա կան աղբիւրի»:

Տօլստոյ յաւիտենական սէր էր և յաւիտենական հոգի՝ նա Մարդու ճշարիտ Որդին էր, քանի որ չ'ընդունաւ ու գոյութիւն ունէր մահակութեան համար: ուստի և անմահ էր նա: Երկիրքն ու երկիրն անմահ են: — ասում է փիլիսոփայ Լաս-Տանը — և երկրքի ու երկրի անմահութեան պատճառը կայանում է նրանում, որ նրանք գոյութիւն ունեն ոչ իրանց համար:

«Ան դար էր Աստուածորդին իջել էր և մարդկանց սէր ու հաւատարմութիւն քարոզել, իսկ մարդիկ աւելի գաղաւթեղ, աւելի կորցրել էին իրանց պատկերը, անհաւատարմութիւնն աւելի սահուն չափեր էր ընդունել: Մի կողմէ կանգնած էր մարմնացեալ

յղիանքը, անարդարութիւնն ու բռնեցքը, իսկ միւս կողմէ՝ մերկապարանոյ աղքատութիւնը, ցընցոտին ու հալածվածը. մարդու և Աստուծոյ միջի վիհը սոսկալի էր: հարկաւոր էր մի նոր Մարդու Որդի, մի նոր ողջակէզը Տօլստոյն էր: Նա աշխարհի վեհութեամբ էր չըջապատված, այնչափ հեռու կանգնած մեզնից՝ ստորացած մարդկութիւնից, որ մենք առօրեայ կեանքի ցեխի մէջ բաշխած ենք, մենք ոսկէ հորթի, անարգ և սխալ ու կրքի երկրպագողներն ենք: անհունի գրկում հազիւ էինք նշմարում. մենք հազիւ էինք ըմբռնում նրա անմահ հոգու թռիչքները, նրա տենչաքը՝ հանճարեղ կերպով լուծելու մարդկային հոգին աղմկող յաւիտենական առեղծուածները:

Եւ նա հալածվում էր, նրա գրկի մեծ գրինք փեայ պսակ, սակայն առանց Գողգոթայի, առանց խաչի: Նա սպասում էր փրկութեան բաժակին, սպասում կարմիր քղամիգին և իւղած պարանի ճկած վզով՝ բայց առանց հոգեկան մաքառումների, առանց կրկնելու «հոգիս յօժար է, բայց մարմինս տկար»: Նրա և հոգին, և մարմինը յօժար էին... Սակայն ո՞ւր էր, չէր երևում ոչ բաժակը և ոչ խաչը, չը կային այն տենչալի պարանն ու խոնաւ բանտը, որ այնպէս լիարուստ տրվում էին ուրիշներին: Չափազանց դժուար էր մարդկութիւնը, նա դառնութեան մրուրը տալիս էր նրան կաթիլ առ կաթիլ: Նրա աչքերի առջև յօշոտվում էր մարդկային հոգին, խաչ բարձրացվում արդարութիւնն ու իրաւունքը և նա չէր հանդուրժում, նա գոչում էր՝ «չեմ կարող լռել...» Նա արքնում էր արար աշխարհին պատմել քան ռճիրը, որ կատարում էր նոյն աշխարհը յանուն մարդկութեան:

Նրա Գողգոթան սարսափելի էր, նրա խաչը խիստ ծանր, կեանքը չափազանց պայծառ, սակայն Տօլստոյը ապրեց, տանջվեց մարդկութեան համար:

Նրա վերջին խօսքն էր՝ «ինչո՞ւ էք այդչափ մէկի մասին մտածում, երբ միլիոններն են տառապում ու յօշոտվում»:

Աղօթենք նրա համար, բայց ոչ շուրթերով թող մեր հոգին խաչի նրա անմահ հոգու հետ, որովհետեւ Տօլստոյը համարեալ մէկ դար աղօթում էր մեզ համար: Նրա վեհ հոգին զարկում էր մեր հոգու դուռը, նա փորձում էր խօսել մեզ հետ, իսկ մենք խցել էինք մեր ականջները:

Երկնքից իջած մեծ ջահը լուսաւորեց համայն մարդկութիւնը և ինքն էլ հետզհետէ հալվեց՝ չը կայ նիւթը, սակայն շարունակվում է լույսը:

Փշրվեց տաւիղը, բայց հնչում է նրա ահեղ ձայնը: Ան Ձեռն Մօսկվա, 9 նոյեմբերի

Տ Ե Ղ Ա Կ Ա Ն

ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Երևոյթները ու խօսուածները արդէն ցոյց կուտային թէ Վառնայի Ազգ. Վարժարանին ներկայ տարեշրջանը գոնացուցիչ ըլլալ կը խոստանայ, կալմուած ըլլալով ուսուցչական նոր խումբը ճիշդ ու դրական մտքի տէր անձերէ: Մենք Բշ, որ առիթը ունենալով այցելել Ազգ. Վաժարանը և ունկնդրել մէկ քանի դասախօսութիւնները, հաստատուեցանք սա կարծիքին մէջ թէ Տ. Թէրզեանի անօրէնութեան տակ պաշտօնավարող ներկայ ուսուցչաց խումբը կոչուած է մեր Վարժարանը կամ աւելի ճիշդը մեր երկսեռ փոքրիկները բարձրացնել այն անկեալ և ողբալի դրութիւնէն, յորում կը գտնուէին նախորդ 3-4 տարեշրջաններուն մէջ, երկարուած ըլլալով անխղճամիտ և անճիշդ մտքի տէր ուսուցչներու քանակով: Ուսուցչներ որոնք Գեղարքեան ձեմարանի ինքնակոչ չըլանաւարդներ և «մանկավարժական հոգի վրայ կանգնածներ» (!) ըլլալուն հակառակ՝ ամէն ինչ էին, բացի ուսուցչի ըլլալէ:

Այդ առիթը Տ. Տնօրէնին և ուսուցչներէ մէկ երկուքին հետ ունեցած տեսակցութեանս միջոցին անոնք ալ եկան հաստատել, թէ նախորդ տարեշրջանները բոլորովին ապարդիւն անցած են և իրենց նախորդները ոչինչ չեն ուսուցած մեր փոքրիկներուն: Տնօրէնը կըսէ թէ բարձրագոյն կարգի աշակերտները նոյնիսկ գոյականը և անկանոն զանազան լու անկարող էին, իսկ Հայր Պետրիկեան ցաւ ի սիրտ կը յայտնէ թէ աշակերտները կանոնաւոր թիւ գրել իոկ չէին գիտէր, այնպէս որ, կը յարէ, մեր այստարուան գործն է վարժարան անունին տակ մեզ յանձնուած խնճուքը մաքրել և յառաջիկայ շրջանին է որ իրական արդիւնք ցոյց տալ կարելի պիտի ըլլայ:

Կը թուի թէ հոգաբարձութիւնը այս տարի բազմի բերմամբ յաջող ընտրութիւն կրցած է ընել, յանձին մէկ քանի ուսուցչներու: Ուստի զանոնք վառ-տեղիներու չէ. ամէն ջանք թափելու է այս կազմը գէթ քանի մը տարուան համար տեական ընել, թունաւորուած տարր չի խառնել անոր մէջ և դժգոհութեան պատճառները բաժնալ, որպէս զի ուսուցչները ի սրտէ փարին իրենց գործին, որուն նուիրականութեանը համոզուած պարկեշտ և գիտակց անձնաւորութիւններ են անոնք: Նախակրթարանի մասը հինգ կարգի բաժնուած 2000 չափ աշակերտներէ և աշակերտուհիներէ կը բաղկանայ: Ա. և Գ. կարգերը երկուական բաժանում եղած են՝ աշակերտաց թիւին ստուարութեանը պատճառաւ: Իոկ Մանկապարտէզը երկու սրահներու բաժնուած 123 աշակերտներով խնդուած է:

Եւ նորեք կը զրկուին, բայց կարելի չէ ընդունել. որովհետեւ տեղը անբաւական է արդէն ընդունուածներուն համար իսկ:

Ուսուցչական նոր խումբը այս տարի աւելցուցած է ի մէջ այնոց երկու կաւորաւոր աւարկաներ. գրաբարի ուսումն. կարգէն սկսեալ և ֆրանսերէն. ա. սոնք քանի մը տարիէ ի վեր կարգ մը իմաստակներու կարգադրութեամբ վերցած էին տեղւոյս վարժարանէն, իբր թէ անոնք արդէն ըլլալին միւս աւարկանները պէտք եղածին պէս սովորեցնելու: Այս փորձը ցոյց տուաւ թէ սովորեցնելու բուն արդիւնք ուրիշ բան է, այն է ուսուցչներու անբարեխղճութիւնը և ապիկարութիւնը:

ՎԱՅՍԱԿԱՆԻ ԽՆԴԻՐԸ

Մեր ընթերցողներուն ծանօթ է Մայիս ամսոյ վերջերը տեղւոյս ժողովուրդին և թաղ. խորհուրդին միջեւ ծագած խնդիրներուն: Այդ խնդիրներէն գլխաւորն էր երաժշտ ուսուցչին պաշտօնականութեան խնդիրը: Ժողովուրդէն կարեւոր մաս մը երաժիշտ ուսուցչին միացած վկայական սը կը պահանջէր թաղ. խորհուրդէն. այս վերջինը կը մերժէր բարուրդ պաշտօնավարութեան վկայական տալ: Այս պատճառաւ Պետութիւնը լայնցաւ ու արմատացաւ ժողովուրդին մէջ: Վերջապէս երաժիշտ խաչատուրեանը իր խնդիրը փաստաբանի մը յանձնելով՝ մեկնեցաւ քաղաքէս՝ դէպի Ջմիւռնիա, ուր կը պաշտօնավարէ այժմ:

Հաստատ աղբիւրէ կ'իմանանք թէ փաստաբանը դատարանի միջոցաւ յաջողած է թաղ. խորհուրդին առնել պահանջուած վկայականը, ուր ըսուած է թէ «եկեղեցւոյ օգտին համար երաժիշտը պաշտօնէ դադարեցուցուած է»: Այժմ կը լսենք թէ փաստաբանը դատի կը դիմէ՝ օրէնքի առջև ուժ չունեցող վերի աւարկութիւնը առ ոչինչ համարելով, ամբողջ տարեշրջանի մը նախեալ ամսաթիւով պահանջելու համար:

Ինչպէս կերեալ այս ոչինչ խնդիրը պարզ յամառութեան մը հետեւանքով՝ 300 ֆր. պիտի նստի աղքատին սընտուկին:

ԴԱՏ ՄԸ ԲԱՐՏՈՒՂԱՐԻՆ ԴԵՄ

Տ. Յ. Էսկիպարեան հետեւեալը բերած է մեզ ի հրատարակութիւն.

«Մ'օտ օրէն նահանգային եղեռնադատ ատեանին առջև պիտի տեսնուի իմ սատղ, թաղ. խորհուրդի պաշտպան եալ-քարտուղար Գ. Սիմոնեանի դէմ. իր ճարտարութեամբ արձանագրութեան տետրին մէջ գրած մէկ ոգոչուած միւս համար ի հանդէս Գալֆային, ինչ որ նախորդ թաղ. խորհուրդը չէ վաւերացուցած իր ստորագրութիւններով: Այս խնդրին համար երբ արդի թաղ. խորհուրդին դիմեցի խնդրագով մը, ինձ «դատարան գիմէ» ըսաւ և այն անվաւեր որոշումը գործադրութեան դրաւ 900 ֆր. վնաս պատճառելով աղքատին սնտուկին: Այս դատու հետաքրքիր ազգայիններու լաւ լուսարաւորութիւն պիտի առթէ»:

ԴԱՏ ՄԸ ՆԱԼ

Կ'իմանանք թէ Տ. Աւետիս Աղիզեան դատի կը յանձնէ տեղւոյս թաղ. խորհուրդի անդամները, որոնցմէ մին կամ երկուքը՝ վերոյիշեալ խնդիրներու միջոցին զինքը ոստիկանատուն հրաւիրել տուած էին՝ ամբաստանելով որ իբրեւ Սղիզեան և մէկ քանիներ ազգին 20000 ֆր. մնոր ասոր տալու համար խռովութիւններ կը յարուցանեն եղբր:

Աղիզեանի այս դատը պատուոյ դատ մըն է թէ և, բայց խնդրոյն մէջ ոստիկանութիւնը խաբելու պարագայ մը կայ որ ծանր հետեւա՝ քննարկելու հոգնեալ և Լաւ է որ Աղիզեանին փոքր իշատէ գոնացում մը տրուելով խնդրը փակուի Ազգ. չըլանակի մէջ:

ՈՒՂԳ

Շաբաթաբեր

Ազգային, Գրական և Քաղաքական Տարեկան Բաժնեգիր 15 ֆր. Դիմել՝
Redaction du journal „Azk“
16 Beach St. 4th Floor
BOSTON MASS

ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎ

ՄԱՅՐ ԴԻՆԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ազգային ժողովոյ ուրբաթ օրուան նիստը բացարձակապէս դադարեց և չըջակալ փոխոյնները ուստի կանոնական հսկողութեան ենթարկուած ըլլալով արդիւնաւոր եղաւ:

Մայր Դինանի պաշտօնավարութեան չըջանը լրացած ըլլալով, նախ Դինանի ընտրութիւն կատարուեցաւ որ նետեալ արդիւնքը տուած:

Ա. Ասեւ ապետ Մանուկէֆ, Ազարեան Բ. » Պարթեւ » Փափազեան Գ. » Հայկ » Պօքաւանեան Ա. Ասեւապետ Սեբաստիան » Տ. Յաւ կորեան Բ. » Օննիկ » Չիֆթէ-Սարաֆ Գ. » Տօքթ » Թիւրեան:

ՀԱՅ ՆԱՀԱՆԴՆԵՐՈՒ ԱՆԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ

Նոր Դինանի Բ. ասեւապետը իր անթող զբաւելէ յետոյ ձեռն ձեռնակ Սրբազանի մէկ գլխով կարգաւորեցաւ, որ կրէր թէ Հայկական նահանգներու մէջ հայոց վրձակը ապաւովելու մասին Օսմ. Բաւլըմանին իշխատակազմը մը Ազգ. Ժողովոյ կողմէ ներկայացուելու համար, երկու տարի առաջուան իր առաջարկին «որ այս ատենէն օրակարգի անցած է, ստիպողականութիւն պէտք է տալ, քանի որ Անատոլիոյ մէջ անդորրութիւնը ցայսօր չէ վերահաստատուած և կառավարութեան մինչև ցարդ ըրածները լոկ խոստում ըլլալէ անդին չանցան: Հմայեակ Սըրբազանի այս գիրը՝ զոր բերանացի ալ բացատրեց, անուղղակի ապտակ մըն էր Օսմ. երեսփոխան Զօրապի և Վարդգէսի երեսին, որոնք տակաւին քաշի մը օր առաջ «Եղբայրութիւնը և կարգ ու կանոնը հաստատուած» ըլլալ յայտարարած և շնորհակալութիւն յայտնած էին կառավարութեան Օսմ. բաւլըմանին մէջ, իբր հայ երեսփոխաններ: Եւ այս անգամ Ազգ. Ժողովոյ մէջ այդ մասին այն երկու ճամարտակները պապանձեցան. վասնզի ապտակը չառաջաձայն էր և յարձակումը անխուսափելի: Եթէ ձայն հանէին, թերեւ ժողովը այն եղբայրացութեան գար, որ Զօրապի և Վարդգէսի դէմ, իբր հայ մէկուսներ, անվտանգութեան քուէ տար: Որովհետեւ անոնք Հայուն տըրտունջին ու ցաւերուն արձագանք ըլլալու անդ, ընդհակառակը, այդ տրտունջները ու ցաւերը սքօղած և չընորակալութիւն յայտնած են կառավարութեան «եղբայրութիւնը և կարգ ու կանոնը հաստատուած է» ըսելով:

ՊԱՏՐԱՐԻԱՐ ԶԱՐԲԱՐԱՆԸ

Յետոյ ժողովը Դինանի Պատրիարքին հրաժարականի խնդրոյն անցաւ. և որովհետեւ նախորդ նիստերու մէջ այդ մասին երկու վրձակութիւններ տեղի ունեցած ու միայն քուէարկութեան մնացած էր խնդիրը, ձեռնարկուեցաւ այդ քուէարկութեան: Բայց այս միջոցին ընդդիմադիր խմբակը՝ որ միայն Դինանի կողմնակիցներէ, Արզումաններէ և ասոնց համակիրներէն կը բաղկանայ, անընդունելի և իրենք իրենց հակասող առարկութիւններ մէջ բերելով, շանաց Ազգ. Ժողովը կազմալուծեալ հռչակել տալ որպէսզի, Ազգը անիշխանութեան մատնուի. սակայն մերժումը բաղխեցաւ ուստի 20 ընդդիմադիրներ հեռացան ժողովարանէն: Այսու հանդերձ ժողովը շարունակեց իր նիստը, և քուէարկութիւն

կատարուեցաւ, 6րդ դէմ 38 քուէներով ընդունուեցաւ Դինանի Պատրիարքի հրաժարականը:

ՎԱՐԶ. ԺՈՂՈՎՈՑ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Սգը. Ժողովը անցնելով Կրօն. և Բաղ. Ժողովներու ընտրութեան, արդէն պատրաստուած եռապատիկ ցանկէն կատարեց զադունի քուէարկութիւն և ստացաւ հետեւեալ արդիւնքը:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ
Տէր Վահրամ Եպ. Մանուկէն 32 քուէ
« Դրիգորիս » Յովհաննեսեան 31 «
« Գաբրիէլ » Ժէվանիրճեան 34 «
« Դրիգորիս վրդ. Պալազեան 32 «
« Սմբատ » Գաղապեան 32 «
« Միքայէլ քհն. Աշնեան 34 «
« Վահրամ » Յակոբեան 27 «
« Եղիաղար » Պօղոսեան 32 «
« Դէորդ » Պապալեան 32 «
« Վարդան » Դիրեաբեան 32 «
« Աբրահամ » Էպէեան 34 «
« Դրիգորիս » Ժէպէեան 34 «
Եզնեկ վրդ. Պապեան (համեմատական)

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ. ԺՈՂՈՎ

Դէորդ Էֆ. Ասլանեան 34
Պէտրոս « Խորասանեան 36
Արիստակէս « Գաղապեան 33
Յակոբ « Սթանպօլեան 35
Ոսկեան « Մարտիրոսեան 31
Գեղամ « Տէր Կարապետեան 31
Տօք. Դրիգոր Էֆ. Ժէլալ 27
Դրիգոր « Յէրատեան 35
Լեւոն « Տէմիրճիպաշեան 35
Վահան « Թէքեան 32
Տօքթ. Ժօն « Արշակունի 36
Դէորդ « Շնորհեան 32
Դրիգոր « Վարդանեան 31
Յարութիւն « Ասլանեան 19

Ընտրութեան այս արդիւնքը հռչակուելէ վերջ, արդէն ժամը (Ը. Թ.) գիշերուան 2 ըլլալով, նիստը դադարեցաւ, 13 օր յետոյ գումարուելու համար, իսկ ստիպողական խնդիրը ծագելու պարագային պիտի կրնայ յառաջիկայ ուրբաթ ալ գումարուի:

ՃՇԴՈՒՄ ՄԸ

Պարոն Հ. Հաճի Վրդանէսեան
Իրաւունք Լրագրի թիւ 40-ի մէջ կարգացի յօդուածնիդ: Մասնաւորապէս ստալօք գտայ Հայ Քահանայի մասին հոն եղած անհարկութիւնը: Ես որպէս Վառնայի և մօտէն գիտակ թաղ Պօռնիդոյ ընտրութեան պարագաներուն, ներկայիւ կը հաստատեմ որ յիշեալ քահանան ոչ միայն մասնակցած չէ քուէթղթերու բաժանման ալ և հակառակ իրեն վերապահուած իրաւունքին Ընտրողական ժողովոյ իսկ չէ նախագահած: Վառնայի հայ համայնքին ղեկավար հանդիսանալու բաղձանքն ունեցող քահանայի մը համար ձեր յերկրած զրպարտութեան մէջ փոխան հասարակայնի անհասական չափ կը նշմարեմ. քան մը զոր ձեր վերայ տեսնելու համար խորունկ ցաւս կը յայտնեմ:

Այս առթիւ կ'ուզեմ փոքրիկ դիտողութիւն մը ընել յօդուածի ընդհանուր ոգևոյն մասին, մասնաւոր անպարկեշտութիւններ մատնանշած ասանկիդ ընդհանուր սկզբունքն ալ ասանկիդ չէ: Բարեկամք արդար եւ օրինակահ ե երբ բնութիւն չգործադրուի, Կըղերի կատարած բարեկամս ալ կարգարանայ որպէս դասակարգային պայքար երբ սօփա չկայ: (*) Պաշտօն Երեսփ. Ժողովի պարտաւանաց քուէն այս ընդհանուր սկզբունքին չհակասեր

քանի որ պատահած յոռի դէպքերու համար տրուած է ոչ թէ կղերի բարեկանին համար:

Ա. ԶԱՐԳԱՆԵՆԵԱՆ

(*) Դիտելով. — Մենք ճիշտ չենք գտներ այս կարծիքը թէ «կղերին բարեկանս կ'արդարանայ որպէս դասակարային պայքար»: Կղերին կոչումը լոկ բարոյական ըլլալով, «դասակարգային պայքարի» մէջ բարեկանս ընել՝ մէկ կամ միւս կողմին ի նպաստ) իր կոչումի չի համապատասխանի: Կղերը իր հովուել կոչուած համայնքին սէր և համերաշխութիւն պարտի քարոզել և իր անձին օրինակով ալ ցոյց տալ. ոչ թէ պայքարը սրել ու դասակարգային սննդի պահանջը ընդլայնել իր իսկ մասնակցութեամբը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պայազիտի մէջ գործուած խայտառակութեանց թելադիրը կուսակցական պետ մըն է եղեր որ Պոլսէն գրելով, պատուիրէրէ հան. րօպեր պատրաստել և ամէն խիստ միջոցներ ձեռք առնել: — Տիգրանակերտի, Բալուի և Արաբկէրի մէջ կառավարութեան ցրտական ճեղքները կ'ընթերցուի կեդրոնական կառավարութեան ստացած հրահանգի մը վրայ ունեցուցիւններ ընել սկսած են մեր Ազգ. վարժարաններուն, բրնաւ ճանչնալ չուզելով Առաջնորդարաններու վերին իրաւասութիւնը: Այս պարագան անգամ մըն ալ կուգայ ապացոյցանել թէ նախարարին խոստումները որչափ խաբէպատիր են, որոնք պարզապէս Պատրիարքարանը օրօրելու համար կարտասանուին, իսկ միւս կողմէ կը շարունակէ իր կամքը քաղցնել գաւառներու մէջ, ամէն գնով կոտորելու համար մեր ազգային իշխանութեան ազգացութիւնը:

— Ինչպէս անցեալները Պուրսանէն հայ ազգիկ մը իսլամացուցին, կարեւորութիւն չտալով հայոց կողմէ եղած բողոքներուն, հիմակ ալ Պոլսոյ թերթերուն մէջ կը կարդանք, թէ Հալէպի մէջ ևս հայ ազգիկ միջ իսլամացնեն, ուշադրութիւն չընծայելով Առաջնորդարանի բողոքին: Բիւզանդիոն կրնէ թէ հակառակ դատական նախարարութեան ուղղուած հեռագրին, Հալէպի կուսակալութիւնը չկրցաւ արգելել Վարդա-

նոյն անուն հայ ազգիկ իսլամացումը:

— Համբաւոր երաժշտագէտ Կոմիտաս վարդապետի Պոլս. մէջ կ'աղլած երկսեռ խումբը մեծ յաջողութիւն գտած է: Մանաւանդ և կեղեցիկան երգեց ու համերգները խոր տպաւորութիւն կը ձգեն նոյն իսկ օտար անձերու վրայ:

— Նոյեմ. 19-ին Նի. Եր. հասած է Տէր Մուշեղ Եպ. Ներսիսեան. և նոյեմ. 22-ին Պօթըն գաւած ու կիրակի օր Ազգ. Ժողովարանին մէջ քարոզած է: Ժողովուրդը յոյժ համակրութեամբ կը վերաբերուի այդ պատուական եկեղեցականին: Մեր թղթակիցը կըսէ թէ Ամբրիկայի ահէն կողմերէն հրաւերներ կը հասնին Տ. Մուշեղ Եպիսկոպոսին շուտափոյթ իր այցելութիւնը խնդրելով:

— Խաչատուր Գուրգենի «Ապտուծոյ տունը» անունով սքանչելի գրքոյկը կարելի է ստանալ գրավածու Ա. Զարգանէլեանէն, միայն 60 սանթիմի փոխարէն: Կարժէ որ ամէն հայ կարգայ աղգրքոյկը որ թէ՛ կրօնական, թէ՛ քաղաքական թէ՛ ընկերական և թէ՛ ազգային տեսակետներով կը բացատրէ օրուան հրատապ խնդիրը որ «բոց ու գոց» խնդիր կոչուեցաւ:

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

«Իրաւունք» խմբագրատունէն կարելի է ստանալ
Հետեւեալ գիրքերը:
ՂԱՐԻՊ ԱՌՊԷՐ ԳԻՐ 1. ֆր
ԱԶԱՏ ԵՐԿԱՐԱՆ 1. «
ԹԻՊԱՐԱՏ Ա. հատոր 1-20 «
ԹԻՊԱՐԱՏ Բ. » 2-80 «
ԿՐԻՄԻՐ ԺԱՄՈՒՅ 1. «
ՊՈՒԼԿԱՐԱՅ ՊԱՏՄ. 50 սն
ԻՐԱՆԻՆԻՔԻ հաւաքածոյ մէկ տարուանը 12 ֆր.

«ԼՈՒՍԱՔԱՆ-ԱՐԵՎ»

Ազգային եւ Քաղաքական կը հրատարակուի Երեւանի, Հինգշաբթի և Շաբաթ օրերը: Տարեկան բաժնեգին 15 ֆր. Դրանի Redaction du journal «LOUSSAPER-AREV» Le CAIRE (Egypte)

ՏՊԱՐԱՆ «ԻՐԱՆԻՆԻՔ»

ԿԸ ՏՊԱՐԱՐՈՒՄ ԲԵՆ ԶԱՐԳԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՒՐԵՐ

Հարսանեկան Հրաւիրագիր, Այցագոմ, Նամակագրութիւն, Պահարան
Պարսաւորակ, Հաւուսքուրքեր և ուրիշ գործեր

Հայերէն, Պոլսկարերէն, Փրանսերէն և Ռուսերէն

Մեղ ղիմողներու ճաշակին գոհացում տալու համար Տպարանս նոր բերել տուած է ամէնալիքի սխտէմի գործիքներ և տառեր

ՅԱՆԶԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒՄ ԿԱՆԿԱՎԱԾՈՐՈՎ ՄԸ

Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս Ա Թ

Թ Ի Ի Բ Ի Ա

Վերջէլա Բէյրութի (Սատրապի) Հազար բաշա էլվէլա Ժէօն-Թիւրք բարձր թիւերն իսթիզան իմտիկտէն սօնրա՝ գապիւնէ նամընա պէյաննամէսիւնի Մէճ-լիսի Մէպուսանտա օգուտու իշպու պէյաննամէստէ Թիւրքիանըն խարիճի բօլիթիգասը հէր պիւր տէվլէթ իլէ տօս-թանէ օլտըլընը պէյանիւէ, հիւքիւմէթի հազըրէնին գուզվէի սաքէրիյէյէ մէթա-նէթ վէրմէսի Ինչ պիւր տէվլէթէ գար-չը պիւր իազըրլըգ օլմայուպ, Եալընըզ Թիւրքիանըն հուգուգընը վէ թէէսիթի-նի իգըթիլաի հալ մուհաֆազա իտէ-պիլէճէք վէ պէօյիւք տէվլէթլէր սիւ-քիւնտէ քէնտիսիւնի սայտըրաճագ գա-տար գուզվէթէ հայիզ օլմագ մագսէ-տի սուլթէրվէրանէտէն իպարէթ տիւր տէտի, Գապիւնէնին տախիլի բօլիթի-գասը ինիւն տախիլ հիւքիւմէթին մագ-սէտի Թիւրքիատա միւթիմէլքին էնա-սըր պէյաննամէստէ լասայիլ վէ միւսաւա-թըն թէմիւնի իլէ՝ Եէքլիճուտ պիւր գաւմ կիպի Օսմանլըլընը մէտէնիյէթ թարիգիւնտէ սուրաթլէ թէրագգըր ար-զուսընտան իպարէթ օլտըլընը պէյան-տան սօնրա, Ապանիւ վէ հրուզիլէր իւզէրինէ սէվգիլաթը աքէրիյէտէն վէ էլէ կէթիլիլէն մուզաֆագիլէթտէն պահ-սլէ, պիւր թիլիլը բէտէր կիպի՝ հաշա-րաթտա պուլընան պազը էլլատարը-նը թէէտիլ վէ թէրպիլէ իթմէկէ մէճ-պուրիյէթ հասը օլտըլընը, վէ թա-րիլի նուֆուսլէ մէքէպլէր ալըտը-ղընը, վէ ճէհալթիտէն իլէրի կէլէն ույ-կուսըզըզլարըն պու սուրէթլէ գա-թիւն էօնիւ ալընաճալընը պէյան էյ-լէմըլ տիւր:

Հազըր բաշանըն պու Եալտըլը վէ շէքէրէ գէնիւր գաթըլըմըլ սօզլէրի մու-խալիֆ ֆըրգատան պուլընան մէ-պուսըրըլընա լուսէմէթիլիստէն, պուս-լար Իւքիւմէթին խարիճի վէ տախի-լի բօլիթիգասընը շէտիտէն գըրիթիգա իթտիլէր վէ գապիւնէնին իսթիֆաճընա արգու կէօթիլէրաթլէր Բսէտէ, Սէպու-սանըն Էքսէրիյէթի Ժէօն-Թիւրք, Եանի Իյթիւնտ վէ Թէրագգը բարթիլիլէն մէնսուպ պուլընտըլընտան՝ Եէնի կէլէ-ճէք գապի Էնիւն տախիլ օլ ֆըրգայա վէ օ բօլիթիգայա մէլիլլի օլաճաղընը անլաթըզլարընտան, խօշնուտիլէթսիլ-լիկիլիլի պէյանտան էօթէ կէլէմէտի-լէր:

Նիւայէթ Մէճլիսի Մէպուսան Էքսէ-րիյէթի արա իլէ Հազըր բաշանըն գա-պիւնէսիլէ էմնիյէթի քեմաթլէ պէյան իթտիլ Զաթաթ պազը ճէրիտէլընը պէյանընա պիւնաէն, պու Ղուրպան Պայրամընտան սօնրա Հազըր բաշա գա-պիւնէնին իսթիֆաճընը վէրէճէք ի-մըլ:

— Եէնի կազէրա՝ ըն Եազըրընա պիւնաէն, Եէմէնտէ իմամ Եահեա թէքրար Բահան գալիզուպ 5000 քիշի իլէ Խազա հուճու իթմիշ տիւր:

— Կիւրիտիւն Համիլէրի օլտէ տէ-օրթ տէվլէթլէր Պապը Ալիինն քսն Նօթաւընա ճէվապ վէրտի

լէր Պու ճէվապմամէ տէյօրքի՝ Պապը Ալի էյի պիլիթիքի՝ տէվ-լէթլէր Թիւրքիանըն հուգուգը հիւքիւմըն իսթիլ թանըմըլլար տըր վէ հիւ պիւր էհէմմիյէթ վէ-րիլմէմէլի տիւր Կիւրիտ մէճլիսի մէպուսանընտա օլտէ վուգուպ-լարա, օլ կիպի նիւմայիշաթ էվէլ տախի օլմուշ ըտըլ ֆազաթ օնլար տէվլէթլէրին գարարը իւզէրինէ հիւ թէէսիթ իտէմէտիլէր:

Պու ճիւմէլ իլէ պէրապէր Կի-րիտիլէր Եուսան գըրալը նամը իլէ Մէճլիսի մէպուսանը աշմըլ օլմաղլէ՝ շիմտի, քէնտիլիլի Եուսանըն առտ իտէրէք իտարէ օլտէմագտա տըրլար Պիւր վագըլթ Պուլկարիա տախի օ Եօլտա տէ-վամ իթտի իտի վէ պիլ ախէրէ Բրէնա Ֆէրտինանտըն պէյիլիլի թանըթտըգտան մատա գըրա-լիյէթ տախի իլան իտուպ Թիւրք-իայա թանըթմայա մուզաֆագ օլ տուլար Վագըլթ Կիւրիտիլէրի տա-խի օ մուզաֆագիլէթէ նայիլ ի-տէճէք տիւր:

— Հօտէյառտան (Եէմէն) պա թէլէկրաֆ Սթանպուլ պիլտիլի-միշ տիւրքի՝ Մէյիտ Իտիլիս թէք-րար Ըսեանա չըգուպ, քէնտի ա-տաւարը իլէ Ասիլի Իհսթէ իթ-միշ տիւր, Մուհաթէրէտէ գալան չարըն հալը պիլիլիլէյօր:

— Երուսաղէմտէն Ումմա, Լօյս նամ կազէթայա թէլէկրաֆէ պիլ-տիլիլիլ տիւր—«Իսթիլիլէ պա թէլէկրաֆ պիլտիլիլիլիլիլ Պէ-տէվի (Արապ) գապիլէլէր՝ պիւր շէյիլին էօլիւմէ հաշիւմ իտիլ-մէսի սէպէպի իլէ՝ Դէրաք շէհրի իւզէրինէ հիւճու իթտիլէր շէ-հիւրին մուհաֆազ աքէրիլէրին գըրալը, 100տէն զիյատէ խը-րիսթիան էօլտիլըտիլէր վէ շիմտի շէհրի գապ իթտիլէր:

— Մաքէթիլիլիլ իւշ վիլա-յէթլէրինտէ շու սըրա շէթալը չօղալըլ օլտըլընտան, հիւքիւմէթ վալիլէրէ վէ գամանտանլարա գա-թի լալիմաթլար Կէօնտէրտի՝ շէթալարըն էօնիլիլ ալմագ ի-չիւն, Սէլաիլի, Մանասըր վէ Գասօլ վիլայէթլէրինտէ գապ-թիլիլէր ալթաճագ վէ մալգէր թիւֆէնիլ վէրիլէճէք Աքէր պէօ լիկիլէրի տախի արթըրաթ-իգթիլա իտէն գաղալարա գարա-գօլ կէզտիլիլէճէք տիւր:

— Մանասըրտա 3 պուլկարա-սըլմասը վէ Սիկիպտէ տիլէր 18 պուլկարալըն մահքիւմ օլմալա-րը՝ պուլկար գօլիլթէսիլի ինթի-գամ ախընա սէվգ իթմիշ վէ էկէր պուսլարտէ ալըլաճագ օ-լուր իսէ պօլպալար լէ տէհէթի ճիւնայէթլէր վուգու պուլաճաղը թահմին օլտէնիլիլ:

Տ Ա Ի Ի Լ Ի Թ Է

Սօպրանիտէ Էմմէնիլէր ալէյ-հիւն պիւր քէօլիլ մէպուս թա-րաֆընտան օլտէ իսթիլաշը ու-մում մէպուսար վէ տախիլիլէ նազըրը Մ. Մօշանով շիտտէթլէ

րէտտ իտէրէք, Պուլկարիա տա-խիլիլիլ Եազմագտա օլտէ Էր-մէնիլէր իլէօսթէրիլէն միսաֆիթ Բէրվէրիլիլէ գարչը ալա ֆէնա հարէքէթտէ պուլընմատըգլարըն-տան Պուլկարիատա հիւր օլտըգլարընը պէյան իթտիլէր, վէ մէքըիլ իսթիլաշը իտէն մէ-պուսը թէրպիլ էլլէտիլէր:

Պու խուսուստա Պուլկար հիւ-քիւմէթի հազըրէսիլէ վէ Սօպ-րանիլէ աղալարընա ումում միլ-լէթտաշարըմըլ նամընա թէլէ-քիւրաթը աղիմէմիլիլ պէյան էյ-լէրիլ:

— Շէհրիմիլտէ վագը «Օթէլ Բարիլին ճէսիմ վէ ճէտիտ պի-նասընըն իսթ գաթընտան տիւն սօպաշա գարչը սաաթ 4 սուլա-րընտա հարիգ գուհուր իտէրէք, պիւնանըն իքի գաթը քեմաթլէն Եանտը վէ ալթ գաթըն պիւրգը-մը խայլընա խասարտիտէ օլտու-Հարիլին գուհուրը պիւնանըն իսթ գաթտա պուլընան թէր-զի Գալիլիլին ալթըրէսիլտէն օլ մաղլէ, հիւքիւմէթ պազը շիւք-հէլէրտէն ալալը մէրգուլթ թէվ-գըլի իթմիշ վէ պազըլարը թահ-գիլաթ ալթընա ալմըլ տըր իւ-նիլ վէ մօպիլիա իւնիօն շիւք-քէթիլէն սիկիլէրթտա ըտը խասարաթ 50000 ֆր. միլիթ-ճալիլ թահմին օլտէնիլիլ էթ-րաֆա էհէմմիլիլէթի պիւր գարար օլմատը ֆսգաթ շէհրիլտէ սուլըն նօքսանը պու տէֆատախի կէօզէ վուրտու:

— Պուլկար թէլէկրաֆ աթան-սը Սօֆիատան պէեան իտէյօր քի՝ Թիւրքիայա գարչը Եուսան վէ Պուլկար հիւքիւմէթլէրի պէյ-նիլտէ իթիլաֆ հասըլ օլտըզընա տայիլ չըգմըլ օլտէ շալէաթ է-սասըլ տըր:

— Սքիւպտէն պիլտիլիլիլի իւզըն՝ պիւր թիւրք շէթալը պիւր պուլկար շէթալը իլէ վուրուշա-րագ, թիւրքիլէրտէն 3 քիշի թէ-լէթ օլմուշ պուլկարալըն թէ-լէթիաթը պիլիլիլիլիլ:

— Չար Ֆէրտինանտ հազըթ-լէրի վէ Եուսան գըրալը մուգա պէլէր վիլիլթա իտէճէքլէրինէ տայիլ շալէաթ տէվամ իթմէք-տէ տիւր, Թախիլիլիլ նամ Եու-սան կազէթալը տէյօրքի՝ էկէր Պուլկարիա իլէ Եուսանիտան իթիլաֆ Սօֆիատա աղտ իտի-լէճէք օլուր իսէ Չար Ֆէրտին-անտ հազըթլէրինի Աթիւնայա կիտէճէք տիւր, վէ էկէր իթիլաֆ Աթիւնատա հասըլ օլուր իսէ՝ վէ-լիւստ Բրէնա Պօրիս Եուսան գը-րալընը զիյարէթ իտէճէք վէ գըրալ տախի մուգապէլէթէն պիլզաթ իտէթի զիյարէթ իտէ-ճէք տիւր:

Թ Ի Ի Բ Ի Ա Վ Է Ր Ո Ւ Մ Ա Ն Ի Ա

Ֆօտէր Կօյց բաշա իրատ իթտի-կի պիւր նութգտա՝ Թիւրքիա իլէ Բու-մանիա պէյաննամէ պիւր աքէրի մու-գալէլէնամէ օլտըզընա տայիլ շալի ի-տիլէն հալաթիլիլիլ Բէտտ վէ թէք:

զիպ իտէրէք, Եալընըզ իքի հիւքիւ-մէթ արասընտալ միւնասէպաթըն Բէք զիյատէ տօսթանէ օլտըլընը թաս-տիգ իթտիլի Պէյաննամէ պիլտիլիլիլ-յօր:

— Բումանիա վիւքիւլա Բէյիլի Ս. Պրաթեանու խարիճիլ նազըրը իլէ պէ-րապէր պազը մուհիմ մէսլէլէրտէն սօ-լալը միւղէքէրէ իթմէք իլիւն պու հաֆիթ Սթանպուլա կիտէճէքլէրի Պուգ-րէլ կազէթալարը Եալըլիլիլ:

Թ Ի Ի Զ Զ Ե Ի Բ Է

ՁԱԽԻՐԷ	
ՊՈՒՂՏԱՅ	
Վալիօն 100 քիլո .	44.50/16.15
Արապա	15-80 լիպ. 11.19
ԱՐՔԱ	
Վալիօն 100 քիլո	10.
Արապա 45-52 լիպ.	6.10
ԵՈՒԼՍԱ	Վալիօն
« արապա	4.20
ՁԱՎՏԱՐ 100	10.50
« Արապա	7.40
ՖԱՍՈՒԼԻԱ 100 քիլ.	24.75
ՏԱՐԸ արապա	8.30
ԳՕԼՁ արապա 55-60 լիպ.	6.04
ՄԻՍԻՐ 100 քիլո	9.70
« Արապա	7.5
ՖԻԹ 100 քիլո	10.40

ՊԱՌԱՆԻՆԷ	
Վառնա լիպագատըն ա պագգալիլէյա	
լէրին պու կիւնքիլիլաթը, ալթըն ֆը-րանք իլէ:	
ԳԱՀՎԷ	2.70/2.80
ՇԷԲԷՐ ԷԷԳԷ քէլլէ	92.
ՇԷԲԷՐ քէլլէ սանտըր	46.50/
ԲԻՐԻՆԷ ձէնօվա չուկալը	45.
» Իսկիլիլ	32.50
» Բիլիլ	53.
» Ֆիլիպ	44/45
ԿԱԶ Պաթուս Սան ըլը	9.40
» Թրայան	6.04
ՁԷՅԹԻՆ ԵՍԶԸ քիլո	170-190
ԳՈՒՐՈՒ Իւզիլ	85.
ԽՈՒՐՄԱ	31/39
ԹՈՒՂ Թուսուլ չուկալ	12. 20
ԹՈՒՂ Ֆօղա	13. 40
Եուսուլթա	7.60

Ք Ա Հ Ա Ն Ա Յ Կ Ո Ւ Զ Ո Ւ Ի

Թուլչայի հալոց Եկեղեցւոյն քահանան հրաժարած ըլլալով տեղոյն հոգաբարձութիւնը կը խնդրէ ծանուցանել թէ ո՞ր քա-հանան որ կուզէ թուլչայի մէջ պաշտօնավարել, թող փուլթայ իր պայմանները մանրամասնօրէն հաղորդել Նոյն Եկեղեցւոյ Հոգա-բարձութեան սա հասցեով.

M-r A. Hacian
(Roumanie) TULCEA

Ք Ա Ձ Մ Ա Վ Է Պ

Աղգային, Բանասիրական, Գրական Պաճական Կենս ազրական ամսաթիւրթ Բաժնէգին արեկան 10 ֆր.
Հասցէ՝ Rédaction de la Revue
„BAZMAVEP“
St. Lazare VENISE (Italie)

Издатель: X Курбегант
Տպարան «Բազմաբեօ» Վառնա